

דף פז.

עין משפט א.

יו"ד סימן קעו פעיף ח

עיין בסעיף הקודם

עין משפט ג.

ח"מ סימן ר פעיף ט

ט. יא. המוכר לחבירו יין או שמן או פירות בסימטא או בחצר של שניהם או ברשות הלוקח, וכלי המידה אינה של אחד מהם אלא של הסרסור ט כל זמן שלא נתמלאה המדה י הרי זה למוכר, ומשנתמלאה המדה הרי היא ברשות הלוקח, ואין אחד מהם יכול לחזור בו.

עין משפט ד.

ח"מ סימן קפה פעיף ז

ז. סרסור שאבד החפץ מידו או נגנב, אפי' בשעת ההליכה חייב לשלם כ שהוא נושא שכר.

עין משפט ה.

ח"מ סימן רלא פעיף ו

ו. כשמודד דבר לח לא יעשה כדי שיעלה הקצף ויראה כאילו היא מלאה ל ואפי' במידה קטנה מאוד שאין בקצף כדי פרוטה, וצריך להשהות המדה בלח כדי שיטפטפו ממנה שלושה טיפות מ וזה בבעל הבית אבל בחנוני אינו צריך להמתין שיטפטף.

ט. הוא השאילו לשניהם, אבל אם השאילו למוכר בלבד, אפי' אם הודיע המוכר שהוא ימדוד למכור בה לא הוי שאולה אלא למוכר. ט"ז.

י. שמסתמא אותו האחר שמשאיל הכלי למדוד כוונתו שעד שלא נתמלאה תהיה שאולה למוכר ומשנתמלאה תהיה שאולה לקונה, וע"כ קודם שנתמלאה יכול המוכר לחזור, ואפי' יש במידה רשומים לידע עד היכן לוג שמן או ב' לוגין. סמ"ע ס"ק כ"ז. ועיין בנתיבות ס"ק כ"ט מש"כ על דברי המחבר שהוסיף או ברשות הלוקח.

כ. ממדרכי פ' האומנים בב"מ סי' שנ"ט ואפי' שעדיין לא מכר החפץ, וגם שמא לא ימכרנו ולא יהיה לו כלל שכר אפ"ה הוי שומר שכר. סמ"ע ס"ק י"ח.

ל. שם בברייתא פ"ט ע"ב.

מ. במשנה שם פ"ז ע"א, ובחנוני שטרוד במכירתו אין לו פנאי.

עין משפט ז.

ח"מ סימן ר סעיף ט
עין לעיל עין משפט ג

עין משפט ז.

ח"מ סימן קפה סעיף ז
עין לעיל עין משפט ד

דף פז:

עין משפט ב.ג.

ח"מ סימן קפה סעיף ב

ב. עושה אדם שליח איש או אשה ואפי' אשת איש^א ואפי' עבד ושפחה^ב הואיל והם בני דעת וישנם במקצת מצוות, אבל מי שאינם בני דעת והם חרש שוטה וקטן^ג אינם נעשים שלוחים^ד.

לפיכך השולח בנו קטן אצל חנוני ונתן בידו פונדיון שהוא שני איסרין ונתנו לחנוני ומדד לו באיסר שמן ונתן לו העודף איסר, והקטן איבד האיסר וגם השמן, החנוני חייב לשלם שלא שלחו אלא להודיעו ולא היה לו לשלח אלא עם בן דעת^ה.

אם פירש לחנוני שישלח לו עם הקטן פטור החנוני.

ג. אף דרשות אחרים עליה. סמ"ע ס"ק ב'.

ד. היינו כנענים, ודוקא בשליחות, אבל אינו יכול לזכות על ידם לאחרים הואיל וידם כיד המזכה הוה כעדיין ביד המזכה. סמ"ע ס"ק ג'.

ה. אם הנותן היה בריא בשעה שעשה שליח ואח"כ נשתטה המשלח במחלוקת הפוסקים, ברמב"ם פ"ב מגירושין הלכה ט"ו ועין באבהע"ז סי' קכ"א.

ו. אם שכר חש"ו לעשות לו קנין בהגבהה שהגביה ג' טפחים קנה, דכח פועל הוי ככח בעל הבית והוי כאילו החש"ו מגביה מכוחו של בעל הבית. וכן בחזקה הוי כאילו נעשה תיקון הבית ע"י כוחו של המשלח. ובמשיכה אם משך החש"ו לרשות בעל הבית מהני דהוי כנמשך ע"י כוחו של בעה"ב. אבל אם משכה החש"ו לרשות עצמו לא מהני דרשות פועל כשאינו בר שליחות אינו כרשות בעה"ב. וכן בהגבהה, אם הגביה פחות מג' לא קנה דאינו קונה רק מטעם ידו, וידו לא הוי אלא מטעם חצירו, וחצר מהלכת לא קנה. נתיבות ס"ק ה', מביאורים ס"ק א'.

ז. ודוקא בפונדיון הוא שחייב החנוני הואיל ונשאר בידו וצריך להחזירה לאב, והאיסר והשמן שהפסיד ביד הקטן של החנוני הן, שלא קנאו בעל הבית. אבל על הצלוחית פטור אף שלקחו החנוני למדוד בה לקטן, דאבידה מדעת היא, וה"ה אם החזיר הפונדיון ביד הקטן היה פטור מהפונדיון כמו בצלוחית. סמ"ע ס"ק ו'.

* הצלוחית שהמשלח נתן ביד הקטן לשים בה השמן, אם שברה הקטן בחזרתו פטור החנוני עליה אלא א"כ לקח אותה מיד הקטן ומדד בה לאחרים **ק** והחזירה ליד הקטן. שאז הוי שואל שלא מדעת וגזלן הוא שחייב להחזירה בעצמו לבעלים.

ק. כך פירש הסמ"ע בס"ק ז' דאז הוי שואל שלא מדעת וגזלן הוא. ועל הצלוחית שמדד בה לאחרים חייב החנוני בה אף שפירש לו בעל הבית שישלח עם הקטן. כ"כ בביאורים ס"ק ב'.